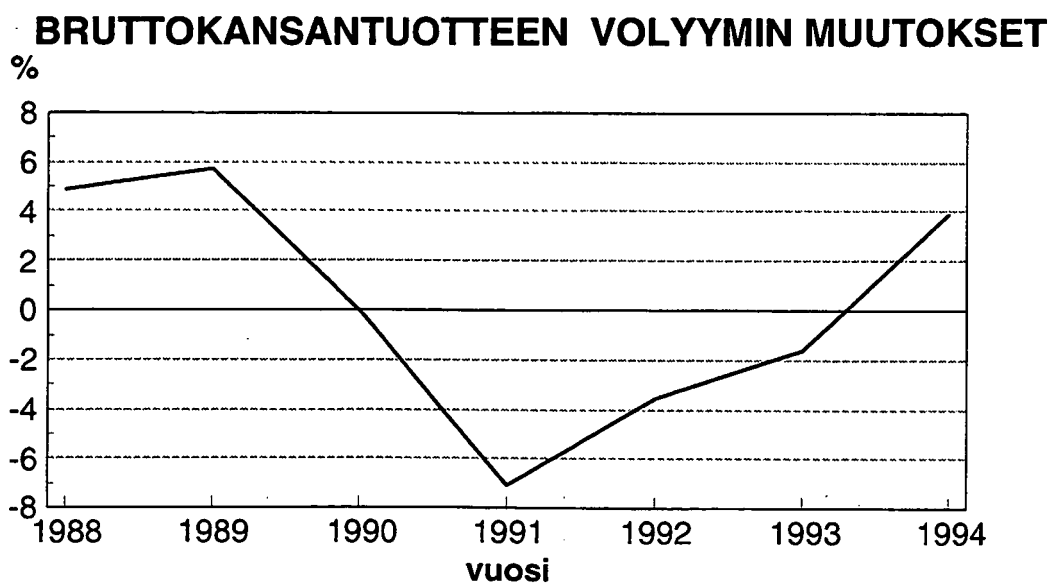

Kansantalouden tilinpidon ennakkotietoja

Förhandsuppgifter om nationalräkenskaper
1994

3.2.1995

Bruttokansantuote kasvoi 3,9 prosenttia

Markkinahintaisen bruttokansantuotteen volyymi kääntyi viime vuonna selvään kasvuun kolmen lamavuoden jälkeen. Bruttokansantuote kasvoi nopeasti, 3,9 prosenttia. Kasvusta huolimatta kokonaistuotanto oli vielä yli kahdeksan prosenttia alemmalla tasolla kuin huippuvuonna 1990.

Tuotanto kehittyi edelleen epätasaisesti eri aloilla. Eniten kasvua sai aikaiseksi teollisuus, jonka tuotanto kasvoi lähes 12 prosenttia. Teollisuuden kasvun myötä myös metsien hakkuut ja liikenne lisääntyivät selvästi.

Myös kaupan, majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä joidenkin yksityisten palveluiden tuotanto ohitti pohjatason ja kääntyi kasvuun. Maatalouden tuotanto oli yhtä suuri kuin edellisenä vuonna.

Tuotanto supistui edelleen rakentamisessa, julkisessa toiminnassa ja joissakin yksityisissä palveluissa.

Talouden kasvu oli pääasiassa viennin varassa. Myös tuonti kasvoi nopeasti. Ulkomaankaupan tiedot perustuvat tässä julkaisussa Tilastokeskuksen omiin arvioihin 11 kuukauden tietojen pohjalta. Suomen Pankki ja Tullihallitus julkaisevat lopulliset luvut jaksotusmuutoksen takia vasta helmikuun puolivälissä.

Viennin lisäksi myös kotimaisen kysynnän elpyminen edisti tuotannon kasvua viime vuonna. Kulutusmenot kasvoivat runsaan prosentin ja investoinnit yli neljä prosenttia. Myös varastot kasvoivat.

Kansantulo kasvoi viime vuonna nimellisesti yhdeksän ja puoli prosenttia. Kansantulo asukasta kohti oli viime vuonna 79 240 markkaa.

Palkkasumma lisääntyi viime vuonna nimellisesti lähes kaksi prosenttia. Bruttotoimintaylijäämä kasvoi yli 12 prosenttia.

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvoivat viime vuonna nimellisesti hieman, mutta laskivat reaalisesti 1,3 prosenttia. Kun kotitaloudet lisäsivät kulutustaan kaksi prosenttia, laski niiden säästämisaste noin kolme prosenttiyksikköä.

Valtion rahoitusasema heikkeni edelleen jyrkästi. Rahoitusvaje oli viime vuonna 54,5 miljardia markkaa eli yhtä suuri kuin edellisenäkin vuonna. Yhteensä julkisyhteisöjen rahoitusvaje oli viime vuonna 5,6 prosenttia bruttokansantuoteesta.

Nämä tiedot perustuvat Tilastokeskuksessa laadittuun viime vuoden kansantalouden tilinpidon ennakkotilastoon. Tilasto perustuu 26.1.1995 mennessä saatuihin tietoihin.

Tuotanto toimialoittain

Alkutuotanto kasvoi viime vuonna 7,8 prosenttia. Maatalouden sekä metsästyksen ja kalatalouden tuotanto oli yhtä suuri kuin edellisenä vuonna. Metsätalouden tuotanto lisääntyi 14 prosenttia. Hyvät sääolot suosivat turpeenostoa, mikä lisäsi kaivannaistoiminnan tuotantoa selvästi, lähes kolmanneksen.

Jalostuselinkeinojen tuotanto yhteenlaskettuna kasvoi 8,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi 12 prosenttia. Tuotanto kasvoi kaikilla teollisuus-

denaloilla. Eniten tuotanto lisääntyi metalliteollisuudessa, peräti viidenneksen. Tuotanto kasvoi hyvin nopeasti myös puu- ja paperiteollisuudessa, huonekalujen valmistuksessa sekä kumi- ja muoviteollisuudessa.

Sähkön tuotanto kasvoi noin seitsemän prosenttia, millä korvattiin osittain tuonin supistumista. Sähkön kulutus kasvoi noin neljä prosenttia.

Talonrakentaminen supistui edelleen hieman. Eniten väheni liike- ja toimistorakennusten sekä julkisten palvelurakennusten rakentaminen. Myös asuntojen rakentaminen väheni. Teollisuusrakennusten rakentaminen kasvoi hieman. Maa- ja vesirakentaminen supistui edelleen.

Palvelujen tuotanto lisääntyi viime vuonna 1,5 prosenttia. Kauppa kääntyi kasvuun. Erityisesti lisääntyi moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto sekä tukkukauppa. Ravitsemistoiminta kääntyi kasvuun vuoden jälkipuoliskolla. Liikenne lisääntyi tuntuvasti, erityisesti merikuljetukset, lentomat-kustus ja tietoliikenne. Julkinen ja voittoa tavoittelematon toiminta supistuivat edelleen säästötoimien takia.

Tuottajahintainen bruttokansantuote kasvoi 4,3 prosenttia eli hieman enemmän kuin markkinahintainen bruttokansantuote. Hyödykeverojen volyymi kasvoi pari prosenttia yksityisen kulutuksen lähdeyttä kasvuun. Hyödyketukipalkkioiden volyymi kasvoi tuntuvasti lisääntyneen maatalousviennin takia.

Kulutus ja investoinnit kääntyivät kasvuun

Yksityiset kulutusmenot kasvoivat viime vuonna kaksi prosenttia. Erityisesti purettiin autojen ja kodinkoneiden poutoutunutta kysyntää. Kestokulutustavaroiden hankinta lisääntyi yhdeksän prosenttia. Ulkomaanmatkailu väheni vielä viime vuonna.

Julkiset kulutusmenot alenivat vain puoli prosenttia. Kuntien kulutusmenot alenivat prosentin ja valtion kulutusmenot kasvoivat puoli prosenttia muun muassa maanpuolustushankintojen jaksotuksen takia.

Investoinnit kääntyivät kasvuun neljän vuoden laskun jälkeen. Erityisesti kasvoivat kone- ja kalustoinvestoinnit, jotka lisääntyivät lähes neljänneksellä. Sen sijaan rakennusinvestoinnit vähenivät edelleen, maa- ja vesirakennusinvestoinnit kuusi prosenttia ja talonrakennusinvestoinnit runsaat viisi prosenttia. Talonrakennusinvestoinnit olivat enää puolet vuoden 1989 huipputasosta.

Kasvusta huolimatta investoinnit jäivät jo toista vuotta pienemmiksi kuin pääomakannan kuluminen.

Työttömyyden huippu saavutettiin

Työttömyys saavutti huippunsa viime vuonna. Työttömyysaste oli 18,4 prosenttia Tilastokeskuksen työvoimatilaston mukaan. Edellisenä vuonna työttömyysaste oli 17,9 prosenttia. Työttömiä oli viime vuonna keskimäärin 456 000 henkeä. Työllisten lukumäärä väheni viime vuonna 0,8 prosenttia, mutta tehdyt työtunnit lisääntyivät 1,2 prosenttia muun muassa lomautusten vähenemisen takia.

Hintakehitys vakaa

Koko kansantalouden hintatason arvioidaan nousseen viime vuonna 2,5 prosenttia mitattuna bruttokansantuotteen hintaindeksillä. Kuluttajahintaindeksi nousi vuositasolla 1,1 prosenttia. Arvonlisäveron käyttöönotto nosti erityisesti rakennusinvestointien hintatasoa.

Kansantulo kasvoi ripeästi

Kolme vuotta kestäneen supistumisen jälkeen nimellinen kansantulo kasvoi viime vuonna 9,4 prosenttia. Kansantalouden työvoimakustannukset kasvoivat 2,5 prosenttia; palkkasumma 1,7 ja työnantajamaksut runsaat viisi prosenttia. Omaisuus- ja yrittäjätulot lisääntyivät viime vuonna edelleen runsaasti ja niiden osuus kansantulosta kasvoi merkittävästi. Omaisuus- ja yrittäjätulojen runsaan 40 prosentin kasvu johtui pääasiassa yritysten hyvästä tuloksesta sekä korkomenojen selvästä vähenemisestä. Myös kotitalouksien yrittäjätulot kasvoivat työtuloja nopeammin, erityisesti lisääntyi metsätalouden yrittäjätulo.

Palautusten viivästys kiristi verotusta

Verojen ja pakollisten sosiaalimaksujen osuus bruttokansantuotteesta nousi viime vuonna 47,2 prosenttiin edellivuoden 45,7 prosentista. Verotuksen kiristymiseen vaikuttivat suurelta osin viime vuonna maksettavien veronpalautusten siirtyminen tälle vuodelle sekä kaksien palautusten ajoittuminen edellivuoteen. Välittömät verot kasvoivat näin ollen lähes 17 prosenttia edellisvuodesta. Tavaroihin ja palveluihin liittyviä veroja maksettiin lähes viisi prosenttia edellivuotta enemmän. Pakolliset sosiaalivakuutusmaksut kasvoivat lähes 8 prosenttia. Erityisesti lisääntyivät vakuutettujen maksut, kun työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuperusteita korotettiin tuntuvasti.

Valtion velkaantuminen jatkui entiseen tahtiin

Kansantalouden käytettävissä olevat tulo kasvoi viime vuonna nimellisesti 9,5 prosenttia. Valtion käytettävissä olevan tulon alijäämäisyys jatkui viime vuonna yhtä suurena kuin edellisvuonna, vajetta muodostui runsaat 11 miljardia markkaa. Alijäämää lisäsi korko- ja sosiaaliturvamenojen runsas kasvu. Näin ollen suuri osa valtion tulonsiirroista sekä kulutus- ja pääomamenot kokonaan oli edelleen rahoitettava velanotolla.

Kuntasektorin käytettävissä oleva tulo muodostui säästötoimenpiteiden sekä veronpalautusten viivästymisen vuoksi niin suotuisaksi, että kunnilla oli varaa maksaa suuri osa lomarahojen pidätyksistä joulukuussa ja siitä huolimatta säästö kasvoi edellisvuodesta lähes kolminkertaiseksi.

Sosiaaliturvarahastoista työeläkerahastojen kasvu jäi hieman edellisvuotta pienemmäksi. Sen sijaan muut sosiaaliturvarahastot kasvoivat tuntuvasti, kun maksetut etuudet hieman supistuivat ja vakuutusmaksutulo kasvoi runsaasti maksuperusteiden korotusten vuoksi. Valtiolta kansanelä-

kelaitoksen tehtäväksi siirtyi viime vuonna mm. asumistuki-, opintolaina- ja opintoraha-asiat.

Kotitalouksien kulutus vilkastui - säästäminen supistui

Kotitalouksille jäi viime vuonna käytettävissä olevaa tuloa suunnilleen saman verran kuin vuotta aiemmin. Kotitalouksille maksetut sosiaaliturvaetuudet kasvoivat vajaan prosentin ja sosiaaliavustukset 17 prosenttia. Eläkkeitä maksettiin viisi prosenttia edellisvuotta enemmän, muut etuudet sen sijaan vähenivät. Tämä johtui lähinnä ansiosidonnaisen työttömyysturvan supistumisesta, kun pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi. Kokonaisuudessaan työttömyyskorvauksiin ja -päivärahoihin käytettiin hieman edellisvuotta vähemmän, runsaat 21 miljardia markkaa. Sosiaaliavustuksia kasvatti erityisesti lapsilisien tasokorotus korvauksena verovähennysten poistamisesta.

Kotitalouksien korkotulot ja -menot vähenivät merkittävästi korko- ja luottokannan alenemisen seurauksena. Viime vuoden veronpalautusten siirtyminen sekä kaksien palautusten maksaminen toissa vuonna kasvattivat veroja 14,5 prosentilla edellisvuodesta.

Kotitalouksien käytettävissä olevan tulon reaalinen ostovoima heikkeni viime vuonna 1,3 prosenttia. Edellisvuonna ostovoima väheni lähes 5 prosenttia.

Kotitalouksien säästäminen supistui viime vuonna kolmanneksen, kun kulutusmenoihin käytettiin nimellisesti lähes 4 prosenttia edellisvuotta enemmän eikä käytettävissä oleva tulo juuri kasvanut. Sektorin säästämisaste aleni 6,4 prosenttiin edellisvuoden 9,5 prosentista.

Yksityisen sektorin rahoitusylijäämä ennätysasuuri

Julkisen sektorin rahoitusaliijäämä pieneni neljänneksen kuntasektorin ja sosiaaliturvarahastojen rahoitusaseman parantumisen ansiosta. Valtion rahoitusvaje oli runsaat 54 miljardia markkaa samoin kuin vuotta aiemmin. Työeläkerahastoissa muodostui ylijäämää 16,5 miljardia markkaa, lähes saman verran kuin edellisvuonna. Muiden sosiaaliturvarahastojen ja kuntien rahoitusasema parani selvästi edellisvuodesta, kumpikin noin 5 miljardin markan verran.

Investointien lisääntymisestä huolimatta yritysten erittäin hyvä tuloskehitys kasvatti sektorin rahoitusylijäämän kaksinkertaiseksi edellisvuodesta. Yritysten viime vuoden 17 miljardin markan nettoluotonanto lähestyi jo kotitalouksien rahoitusylijäämää. Säästämisen heikkenemisen vuoksi kotitalouksien rahoitusylijäämä jäi noin 8 miljardia edellisvuotta pienemmäksi, mutta oli silti 20 miljardia markkaa.

Jos luottotappioita ei oteta huomioon, supistui rahoituslaitosten rahoitusylijäämä viime vuonna neljänneksen ja oli noin 4 miljardia markkaa. Luottotappioita arvioidaan kuitenkin kirjattavan viime vuodelle noin 16 miljardia markkaa. Vuotta aiemmin rahoituslaitokset kirjjasivat luottotappioita 20 miljardia markkaa.

Bruttonationalprodukten ökade med 3,9 procent

Bruttonationalprodukten till marknadspris började i fjol öka märkbart efter tre depressionsår. Bruttonationalprodukten ökade snabbt - med 3,9 procent. Trots ökningen höll totalproduktionen fortfarande en nivå som var mer än åtta procent lägre än under rekordåret 1990.

Produktionsutvecklingen var fortfarande ojämn inom olika branscher. Mest ökade produktionen inom industrin - med nästan 12 procent. I och med tillväxten inom industrin ökade också produktionen inom skogsavverkningen och samfärdseln kännbart.

Också inom handeln och hotell- och restaurangverksamheten samt vissa privata tjänster vände produktionen mot tillväxt. Jordbruksproduktionen var lika stor som året förut.

Produktionen minskade fortfarande inom byggandet, den offentliga verksamheten och vissa privata tjänster.

Den ekonomiska tillväxten var till största delen beroende av exporten. Också importen ökade snabbt. Uppgifterna om utrikeshandeln baserar sig på Statistikcentralens egna beräkningar utgående från uppgifter under en period om 11 månader. Finlands Bank och Tullstyrelsen publicerar, på grund av ny periodisering, de slutliga uppgifterna först i mitten av februari.

Förutom exporten främjade också uppsvinget inom den inhemska efterfrågan produktionsökningen under fjolåret. Konsumtionsutgifterna ökade med en dryg procent och investeringarna med över fyra procent. Också lagervolymen ökade.

Nationalinkomsten ökade i fjol nominellt med 9,4 procent. Nationalinkomsten per capita var i fjol 79 240 mark.

Lönesumman ökade i fjol nominellt med nästan två procent. Bruttodriftsöverskottet ökade med över 12 procent.

Hushållens disponibla inkomster ökade nominellt en aning i fjol, men reellt minskade de med 1,3 procent. Då hushållen ökade sin konsumtion med två procent minskade spargraden ungefär tre procentenheter.

Statens finansiella ställning försämrades fortfarande kraftigt. Finansieringsunderskottet var i fjol 54,5 miljarder mark, dvs. lika stort som i fjol. Sammanlagt uppgick de offentliga samfundens finansieringsunderskott i fjol till 5,6 procent av bruttonationalprodukten.

Uppgifterna framgår av Statistikcentralens preliminära årstatistik över nationalräkenskaperna 1994. Statistiken baserar sig på uppgifter som fanns att tillgå före 26.1.1995.

Produktionen efter näringsgren

Primärproduktionen ökade i fjol med 7,8 procent. Produktionen inom jordbruk, jakt och fiske var lika stor som föregående år. Inom skogsbruket ökade produktionen med 14 procent. De goda väderförhållandena främjade torvutvinningen, vilket ökade mineralbrottsproduktionen betydligt - med nästan en tredjedel.

Produktionen inom förädling ökade sammanlagt med 8,4 procent från året förut. Produktionen inom tillverkningsindustrin ökade med 12 procent. Produktionen ökade inom alla industrigrenar. Mest ökade den inom metallindustrin,

med så mycket som en femtedel. Produktionen ökade mycket snabbt också inom trä- och pappersindustrin, inom tillverkningen av möbler samt inom gummi- och plastindustrin.

Elproduktionen ökade med omkring sju procent, vilket delvis ersatte den minskade importen. Elförbrukningen ökade med ungefär fyra procent.

Husbyggandet minskade fortfarande något. Mest minskade byggandet av affärs- och kontorsbyggnader samt offentliga servicebyggnader. Också bostadsbyggandet minskade. Byggandet av industribyggnader ökade däremot en aning, medan anläggningsverksamheten fortsatte att minska.

Produktionen av tjänster ökade i fjol med 1,5 procent och produktionen inom handeln började öka. Speciellt ökade handeln med motorfordon samt servicen och partihandeln inom branschen. Restaurangverksamheten började öka under det andra halvåret. Samfärdseln ökade kännbart, framför allt sjötransporterna, flygtrafiken och datakommunikationen. Den offentliga och den icke-vinstsyftande verksamheten minskade fortfarande som en följd av sparåtgärderna.

Bruttonationalprodukten till producentpris ökade med 4,3 procent, dvs. litet mer än bruttonationalprodukten till marknadspris. Volymen av varuanknutna skatter ökade med ett par procent i och med att den privata konsumtionen började öka. Volymen av varusubventioner ökade kännbart som en följd av den ökade jordbruksexporten.

Konsumtionen och investeringarna började öka

De privata konsumtionsutgifterna ökade i fjol med två procent. Speciellt gällde detta det uppdämda behovet av bilar och hushållsmaskiner. Anskaffningen av varaktiga konsumtionsvaror ökade med nio procent. Utrikesturismen minskade ännu i fjol.

De offentliga konsumtionsutgifterna minskade med bara en halv procent. Kommunernas konsumtionsutgifter minskade med en procent och statens ökade med en halv procent bland annat på grund av de periodiserade anskaffningarna inom försvaret.

Investeringarna började öka efter fyra års nedgång. Detta gäller speciellt maskin- och materielinvesteringarna, som ökade med nästan en fjärdedel. Däremot minskade byggnadsinvesteringarna fortfarande - anläggningsinvesteringarna med sex procent och husbyggnadsinvesteringarna med drygt fem procent. Husbyggnadsinvesteringarna uppgick inte till mer än hälften av rekordnivån 1989.

Trots tillväxten var investeringarna för andra året i rad mindre än kapitalförslitningen.

Arbetslösheten nådde sin topp

Arbetslösheten nådde sin topp i fjol. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsstatistik var arbetslöshetstalet 18,4 procent. Året förut var det 17,9 procent. I fjol fanns det i medeltal 456 000 arbetslösa. Antalet sysselsatta minskade i fjol med 0,8 procent medan antalet utförda arbetstimmar ökade med 1,2 procent, bl.a. som en följd av att permitteringarna minskade.

Prisutvecklingen stadig

Prisnivån inom hela samhällsekonomin uppskattas i fjol ha stigit med 2,5 procent mätt med prisindexet för bruttonationalprodukten. Konsumentprisindexet steg på årsnivå med 1,1 procent. Mervärdesskatten höjde prisnivån speciellt för byggnadsinvesteringar.

Nationalinkomsten ökade snabbt

Efter tre års minskning ökade nationalinkomsten i fjol nominellt med 9,4 procent. Arbetskraftskostnaderna inom nationalinkomsten ökade med 2,5 procent: lönesumman med 1,7 procent och arbetsgivaravgifterna med drygt 5 procent. Kapital- och företagarinkomsterna ökade i fjol fortfarande märkbart och deras andel av nationalinkomsten ökade kännbart. Kapital- och företagarinkomsterna ökade med drygt 40 procent, vilket huvudsakligen berodde på företagens goda resultat och på att ränteutgifterna minskade betydligt. Också hushållens företagarinkomster ökade snabbare än arbetsinkomsterna, speciellt ökade företagarinkomsterna inom skogsbruket.

Försenade återbäringar stramade åt beskattningen

Skatternas och de obligatoriska socialavgifternas andel av bruttonationalinkomsten steg i fjol till 47,2 procent från 45,7 procent året förut. Den åtstramade beskattningen påverkades avsevärt av att de skatteåterbäringar som skulle betalas i fjol överfördes på detta år och av att två återbäringar betalades år 1993. De direkta skatterna ökade därmed med nästan 17 procent jämfört med året förut. De varu- och tjänsteanknutna skatterna var nästan fem procent högre än föregående år. Speciellt ökade avgifterna för försäkringshavarna i och med den kännbara förhöjningen av betalningsgrunderna för arbetslöshets- och sjukförsäkringar.

Statens skuldsättning fortsatte i samma takt som hittills

Den disponibla inkomsten inom samhällsekonomin ökade i fjol nominellt med 9,5 procent. Underskottet i statens disponibla inkomst var i fjol lika stort som året förut och uppgick till drygt 11 miljarder mark. Underskottet ökade som en följd av att ränte- och socialskyddsutgifterna ökade kraftigt. Därmed måste fortfarande en stor del av statens inkomstöverföringar samt konsumtions- och kapitalutgifterna i sin helhet finansieras genom lån.

Den disponibla inkomsten inom den kommunala sektorn blev som en följd av sparåtgärder och försenade skatteåterbäringar så stor att kommunerna kunde betala en stor del av de innehållna semesterpenningarna i december och trots detta öka sparandet till nästan det tredubbla jämfört med året förut.

Bland socialskyddsfonderna var tillväxten för arbetspensionsfonderna en aning mindre än året förut. Däremot ökade de övriga socialskyddsfonderna betydligt, då de förmåner som betalades ut minskade en aning och inkomsten av försäkringsavgifterna ökade kännbart på grund av de höjda betalningsgrunderna. I fjol överfördes bl.a. bostadsdrags-, studielåns- och studiepenningssärendena från staten till folkpensionsanstalten.

Hushållens konsumtion blev livligare - sparandet minskade

Hushållens disponibla inkomst var ifjol ungefär lika stor som ett år tidigare. De socialskyddsförmåner som betalades till hushållen ökade med litet under en procent och socialbidragen med 17 procent. Det betalades fem procent mer i pensioner än året förut, men de övriga förmånerna minskade. Detta berodde främst på att det inkomstbundna arbetslöshetsunderstödet sänktes då antalet långtidsarbetslösa ökade. Totalt användes det en aning mindre pengar för arbetslöshetsersättningar och -dagpengar än året förut, nämligen 21 miljarder mark. Socialbidragen ökade speciellt som en följd av att nivån på barnbidragen höjdes som kompensation för indragna skatteavdrag.

Hushållens ränteinkomster och -utgifter minskade betydligt i och med att ränte- och kreditbeståndet minskade. Överföringen av fjolårets skatteåterbäringar samt utbetalningen av två återbäringar under 1993 ökade skatterna med 14,5 procent jämfört med året förut.

Den reella köpkraften av hushållens disponibla inkomst minskade i fjol med 1,3 procent. Året förut minskade köpkraften med nästan 5 procent.

Hushållens sparande minskade i fjol med en tredjedel, då de nominellt använde nästan 4 procent mer än året förut på konsumtion och den disponibla inkomsten inte ökade nämnvärt. Spargraden för sektorn sjönk till 6,4 procent från 9,5 procent föregående år.

Finansieringsöverskottet inom den privata sektorn rekordstort

Finansieringsunderskottet inom den offentliga sektorn minskade med en fjärdedel som ett resultat av den förbättrade finansiella ställningen inom den kommunala sektorn och socialskyddsfonderna. Statens finansieringsunderskott uppgick, liksom ett år tidigare, till drygt 54 miljarder mark. Arbetspensionsfonderna nådde ett överskott på 16,5 miljarder mark, dvs. nästan lika mycket som året förut. De övriga socialskyddsfondernas och kommunernas finansiella ställning förbättrades betydligt jämfört med året förut - båda med ungefär 5 miljarder mark.

Trots de ökade investeringarna ökade den synnerligen goda inkomstutvecklingen inom företagen finansieringsöverskottet för sektorn till det dubbla jämfört med året förut. Företagens nettokreditgivning på 17 miljarder mark under fjolåret närmade sig redan hushållens finansieringsöverskott. På grund av det minskade sparandet var hushållens finansieringsöverskott ungefär 8 miljarder mark mindre än föregående år, men det uppgick ändå till 20 miljarder mark.

Om kreditförlusterna inte beaktas, minskade de finansiella institutens finansieringsöverskott i fjol med en fjärdedel och var ungefär 4 miljarder mark. Kreditförlusterna under fjolåret uppskattas emellertid uppgå till omkring 16 miljarder mark. Ett år tidigare uppgick de finansiella institutens kreditförluster till 20 miljarder mark.

1. HUOLTOTASE
FÖRSÖRJNINGSBALANS

	Käypiin hintoihin Löpande priser		1990 hintoihin års priser		Muutos - Förändring %					
	Milj. mk		Milj. mk		Arvo - Värde		Hinta - Pris		Volyyimi-Volym	
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994
Bruttokansantuote markkinahintaan - Bruttonationalprodukten till marknadspris	480470	511600	454632	472281	0.8	6.5	2.4	2.5	-1.6	3.9
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Import av varor och tjänster .	133341	148764	113752	127125	9.4	11.6	8.7	-0.2	0.7	11.8
KOKONAISTARJONTA - TOTALUTBUD	613811	660364	568384	599406	2.5	7.6	3.7	2.0	-1.1	5.5
Tavaroiden ja palvelusten vienti - Export av varor och tjänster .	159438	179490	142459	158763	24.3	12.6	6.5	1.0	16.7	11.4
Kulutusmenot - Konsumtionsutgifter	384295	396171	340797	345058	-1.6	3.1	2.8	1.8	-4.3	1.3
Yksityiset kulutusmenot - Privata konsumtionsutgifter.	271753	281544	237793	242481	-0.1	3.6	3.9	1.6	-3.9	2.0
Julkiset kulutusmenot - Offentliga konsumtions- utgifter	112542	114627	103004	102577	-5.0	1.9	0.4	2.3	-5.3	-0.4
Varastojen lisäys - Lagerökning	-2735	7406	-2202	8013
Kiinteän pääoman brutto- muodostus - Bruttobildning av fast kapital	71351	78524	75064	78109	-18.9	10.1	-0.3	5.8	-18.6	4.1
Yksityinen kiinteän pääoman bruttomuodostus - Privat bruttbildning av fast kapital	58433	65778	61105	65330	-18.9	12.6	0.0	5.3	-18.9	6.9
Julkinen kiinteän pääoman bruttomuodostus - Offentlig bruttbildning av fast kapital	12918	12746	13959	12779	-18.7	-1.3	-1.6	7.8	-17.4	-8.5
Tilastollinen ero - Statistisk differens	1462	-1227	12266	9463
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTALEFTERFRÅGAN	613811	660364	568384	599406	2.5	7.6	3.7	2.0	-1.1	5.5
Siitä - Därav:										
Kotimainen kysyntä - Inhemsk efterfrågan	454373	480874	425925	440643	-3.4	5.8	2.7	2.3	-6.0	3.5

2 KANSANTULO
NATIONALINKOMST

	Milj. mk		Osuus - Andel		Muutos - Förändring	
	*	*	%	%	%	%
	1993	1994	1993	1994	1993	1994
1) Palkat - Löner	201564	204995	54.7	50.8	-7.0	1.7
1) Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut - Arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter .	56560	59573	15.3	14.8	-0.8	5.3
Omaisuus- ja yrittäjätulot, netto - Förmögenhets- och företagarinkomster. netto	55265	79228	15.0	19.7	32.5	43.4
Yritykset - Företag	-7107	17360	-1.9	4.3	-63.0	344.3
Rahoituslaitokset - Finansinstitut	3233	4092	0.9	1.0	363.5	26.6
Julkisyhteisöt - Offentliga sammanslutningar	6185	-690	1.7	-0.2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Icke-vinstsyftande sammanslutningar ...	-6361	-6081	-1.7	-1.5	-16.9	-4.4
Kotitaloudet - Hushåll.....	59315	64547	16.1	16.0	3.8	8.8
Yrittäjätulo maataloudesta - Företagarinkomst av jordbruk	7193	7243	1.9	1.8	0.3	0.7
Yrittäjätulo metsätaloudesta - Företagarinkomst av skogsbruk	3431	5659	0.9	1.4	-5.9	64.9
Muut yrittäjätulot ja yrittäjätulon otot - Övriga företagarinkomster och ägaruttag	30889	34906	8.4	8.7	21.9	13.0
Omaisuuustulot - Förmögenhetsinkomster	17802	16739	4.8	4.2	-15.1	-6.0
Välilliset verot miinus tukipalkkiot - Indirekta skatter minus subventioner.....	55237	59382	15.0	14.7	1.1	7.5
KANSANTULO - NATIONALINKOMST.....	368626	403178	100.0	100.0	-0.4	9.4
----- Kansantulo henkeä kohti, mk - Nationalinkomst per invånare, mk	72765	79225			-0.9	8.9
Keskiväkiluku, 1000 henkeä Medelfolkvärdet, 1000 personer	5066	5089			0.5	0.5

1) Sisältää palkat ja sosiaalivakuutusmaksut ulkomailta
Innehåller löner och socialförsäkringsavgifter från utlandet

4. Tuotanto toimialoittain
Produktionen enligt näringsgren
Production by kind of activity

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1993	Muutos Förändring Change %	1994	Muutos Förändring Change %
Maatalous - Jordbruk - Agriculture	13091	4,9	13077	-0,1
Metsätalous - Skogsbruk - Forestry	12633	4,2	14402	14,0
Teollisuus - Tillverkning - Manufacture	102523	5,4	115071	12,2
- puu- ja paperi - trä- och papper - wood and paper	20858	10,1	22840	9,5
- metalli - metall - metal	39318	8,8	47182	20,0
- muu - övrig - other	42347	0,3	45049	6,4
Energia- ja vesihuolto - Energi- och vattenförsörjning - Energy and water supply	10166	4,2	10878	7,0
Rakentaminen - Byggnadsverksamhet - Construction	28111	-14,0	27035	-3,8
- talonrakentaminen - husbyggnads- verksamhet - building construction	20350	-17,1	19740	-3,0
- maa- ja vesirakentaminen - anlägg- ningsverksamhet - other constr.	7761	-4,8	7295	-6,0
Liikenne - Samfärdsel - Transport and Communication	35558	2,0	38403	8,0
Kauppa - Handel - Trade	35063	-5,2	36487	4,1
Valtio ja kunnat - Staten och kommuner - Central and local government services	77556	-4,6	76048	-1,9
Muu toiminta - Övrig verksamhet - Other services	101708	0,8	101450	-0,3
Bruttokansantuote yhteensä - Bruttonationalprodukten sammanlagt - Gross Domestic Product	454632	-1,6	472281	3,9
siitä: yrittäjätoiminta ilman asuntojen hallintaa ja vuokrausta därav: näringslivet exkl. bostadsförvaltning of which: industries excl. letting of own property	283344	-0,2	301941	6,6

5. Investoinnit
Investeringar
Gross Fixed Capital Formation

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1993	Muutos Förändring Change %	1994	Muutos Förändring Change %
Talo- sekä maa- ja vesirakennukset - Byggnader och anläggningar - Building and other construction	51017	-18,1	48291	-5,3
siitä: asuinrakennukset därav: bostadsbyggnader of which: residential buildings	21914	-14,2	21476	-2,0
Koneet ja laitteet - Maskiner och inventarier - Machinery and equipment	24047	-19,8	29818	24,0
Yhteensä - Tillsammans - Total	75064	-18,6	78109	4,1
- yksityinen - privat - private	61105	-18,9	65330	6,9
- julkinen - offentlig - government	13959	17,4	12779	-8,5

6. Yksityiset kulutusmenot
Privata konsumtionsutgifter
Private Final Consumption Expenditure

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1993	Muutos Förändring Change %	1994	Muutos Förändring Change %
Kestävät tavarat - Varaktiga varor - Durable goods	16857	13,5	18374	9,0
Puolikestävät tavarat - Halv-varaktiga varor - Semidurable goods	20537	-6,5	20948	2,0
Lyhytikäiset tavarat - Icke-varaktiga varor - Non-durable goods	90134	-2,6	91486	1,5
Palvelukset - Tjänster - Services	100306	0,1	102312	2,0
Muut menot - Övriga utgifter - Other expenditure	9959	-24,3	9361	-6,0
Yhteensä - Tillsammans - Total	237793	-3,9	242481	2,0

7. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo
Hushållens disponibla inkomst
Disposable income of households

	1993	1994
Käytettävissä oleva tulo, mmk		
Disponibel inkomst, mmk		
Disposable inkomst, mmk	288218	289133
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, mk		
Disponibel inkomst per invånare, mk		
Disposable income per capita, mk	56893	56815
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, mk		
Disponibel inkomst per hushåll, mk		
Disposable income per household, mk	128497	127653
Käytettävissä oleva tulo, volyymi-indeksi		
Disponibel inkomst, volymindex		
Disposable income, volume index	93,3	92,2
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, volyymi-indeksi		
Disponibel inkomst per invånare, volyindex		
Disposable income per capita, volume index	91,9	90,3
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, volyymi-indeksi		
Disponibel inkomst per hushåll, volymindex		
Disposable income per household, volume index	90,4	88,4
Käytettävissä oleva tulo, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst, volymförändringar, %		
Disposable income, volume changes, %	-4,9	-1,3
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst per invånare, volymförändringar, %		
Disposable income per capita, volume changes, %	-5,3	-1,7
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst per hushåll, volymförändringar, %		
Disposable income per household, volume changes, %	-5,9	-2,2

Keskiväkiluku, 1000 henkeä		
Medelfolkmängden, 1000 personer		
Mean population, 1000 persons	5066	5089
Kotitalouksien lukumäärä, 1000 kotitaloutta		
Antalet hushållen, 1000 hushållen		
Number of households, 1000 households	2243	2265

00022 TILASTOKESKUS
00022 STATISTIKCENTRALEN

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

National Accounts
1995:2

Tiedustelut - Förfrågningar

Leena Glad
Taru Sandström
Olli Savela
(90) 17 341

Tilastokeskus kouluttaa Tilastokeskus kouluttaa

Kansantalouden tilinpito 9.3.1995

Kurssin tavoitteena on opastaa kansantalouden tilinpidon sisältöön ja käsitteistöön sekä käydä läpi taloudellisessa analyysissä esiintyviä tunnuslukuja ja niiden keskinäisiä liittymiä.

Kurssi soveltuu kaikille, jotka työssään käyttävät kokonaistaloudellista käsitteistöä ja tilastotietoutta.

Kurssi järjestetään Tilastokeskuksen koulutustiloissa, os. Työpajakatu 13, Helsinki.
Kurssin hintaan 1200 mk (+alv) sisältyy oppimateriaali, kahvit ja lounas.

Tiedustelut ja ohjelmatilaukset

 Tilastokeskus

Asiakaskoulutus, PL 3A
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2529, fax 1734 2474

Myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Julkaisujen myynti / 3B
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2011

Publikationsförsäljning / 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
Tfn (90) 1734 2011

70 mk

ISSN 0784-8331
= Kansantalous
ISSN 0784-9575